

PROPOSTES DE RESOLUCIÓ DEL GRUP PARLAMENTARI D'ESQUERRA REPUBLICANA (REG. 124174)

 Punts aprovats Punts rebutjats Punts transaccionats que no s'han votat

A la Mesa del Parlament

Marta Vilalta i Torres, portaveu del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana, Eugeni Villalbí Godes, diputat del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana, d'acord amb el que estableixen els articles 154 i 155 del Reglament del Parlament, presenten les següents propostes de resolució subsegüents al Debat sobre el canvi climàtic (tram. 255-00007/13) i al Debat sobre les mesures extraordinàries i urgents per a afrontar la situació de sequera excepcional en l'àmbit del districte de conca fluvial de Catalunya (tram. 255-00010/13).

Exposició de motius

El canvi climàtic és una realitat que amenaça l'equilibri de la biosfera, la sostenibilitat del planeta i el futur de les properes generacions. Les seves conseqüències es manifesten de manera explícita amb fenòmens climàtics cada vegada més extrems que condicionen la vida i la salut de les persones, i contribueixen de manera inequívoca a la regressió de la biodiversitat.

Cada vegada són més habituals i persistents els períodes de sequera, els temporals extrems o les onades de calor, així com també algunes de les conseqüències que se'n deriven com per exemple la pèrdua de collites, l'estrès hídric dels boscos i els ecosistemes que en depenen, els incendis forestals, les inundacions o l'augment del nivell del mar. Aquest escenari és especialment preocupant a l'entorn del Mediterrani i, és clar, a Catalunya, on un dels recursos més bàsics però escàs, l'aigua, ja es veu certament condicionat per l'escalfament global i els efectes de l'emergència climàtica.

En aquest context és imprescindible que les decisions que es prenen en el marc de les institucions públiques s'orientin a accelerar la transició energètica, a impulsar polítiques de mitigació i adaptació al canvi climàtic, i a revertir la pèrdua de biodiversitat. En aquest sentit el Govern ha estat treballant i ho seguirà fent, d'acord amb la resta d'administracions públiques i la participació de la ciutadania i la resta d'agents implicats, en el disseny i la implementació de polítiques públiques d'adaptació i mitigació del canvi climàtic.

Així, el compromís és inequívoc i es plasma amb el desplegament de la Llei de Canvi Climàtic durant aquesta legislatura. Un desplegament que possibilita poder disposar d'eines de participació com l'Assemblea Ciutadana pel Clima, i de planificació com la Prospectiva Energètica de Catalunya (PROENCAT), l'Estratègia Catalana d'Adaptació al Canvi Climàtic (ESCAC) i properament tant el Pla Territorial Sectorial per al Desenvolupament de les Energies Renovables a Catalunya (PLATER) com el Pla de Qualitat de l'Aire.

Per bé que va ser tot just el juny de 2021 quan Esquerra Republicana de Catalunya va assumir tant les competències en matèria d'acció climàtica com d'aigua, aquest Govern s'ha esforçat i segueix treballant tant per desplegar la Llei de Canvi Climàtic com per preparar el país per les condicions hídriques del futur condicionades per la reducció pluviomètrica i les sequeres que vindran.

El setembre d'aquell mateix any, quan ningú parlava encara de sequera, el Govern ja va activar les primeres mesures del Pla Especial de Sequera (PES), aprovat el 2020. De llavors s'ha actuat amb dades, de manera planificada, acordada amb tots els sectors i habilitant, només el 2023, gairebé 560 M€ en inversions i ajuts (190 M€ en ajudes al món local, 40 M€ d'adaptació al canvi climàtic amb focus en sequera, 160 M€ en ajudes a la pagesia afectada per la sequera, i 168 M€ per a la modernització de regadius).

Així mateix, l'aprovació al maig de 2023 del Pla de gestió de l'aigua de les conques internes i el seu Programa de mesures, corresponents al període 2022-2027; dotat amb 2.400 M€, estableix el

full de ruta que marca el camí per a produir nova aigua, millorar l'eficiència de la gestió i protegir l'ecosistema on aquesta genera aquesta aigua.

Exemples inequívocs d'aquest compromís per seguir abastint d'aigua de manera sostenible el conjunt de la ciutadania i de les activitats econòmiques de Catalunya.

Una acció de govern que permet impulsar polítiques de foment de la biodiversitat a través de l'augment de recursos i del Fons Climàtic, que ha de veure's incrementat amb el desplegament d'una fiscalitat verda catalana, i que amb la futura Agència de la Natura de Catalunya (ANACAT) disposarà d'un espai concret d'impuls i governança. Una acció de govern que té també com a eix fonamental la transició energètica, la qual ha posat fi a una dècada d'inacció en energies renovables. Amb la creació de l'Energètica com a eina clau per accelerar la transició energètica a Catalunya, s'aposta per incidir en el model energètic i transformar-lo. I es fa de manera complementària amb l'impuls de cooperatives, comunitats energètiques i de l'autoconsum per tal de contribuir a la reducció de les emissions de GEH.

Un model energètic català distribuït, desnuclearitzat, democràtic i participat en el qual no hi tenen cabuda infraestructures especulatives com les línies d'evacuació privades de molta alta tensió (MAT), com per exemple les de Forestàlia, ja que només beneficien a l'interès privat, hipotequen grans extensions de territori posant en risc la biodiversitat o generant impactes paisatgístics irreversibles, i tampoc responen al model d'integració territorial que el Govern espera per a les infraestructures energètiques de Catalunya.

Per tot plegat, es presenten les següents:

PROPOSTES DE RESOLUCIÓ

Proposta de resolució 1

La gestió de la sequera i les mesures de xoc necessàries per minimitzar les seves conseqüències.

El Parlament de Catalunya:

1. Constata que, tot i la reactivació d'infraestructures d'aportació d'aigua a través de dessalinització, regeneració i aportacions freàtiques en aquesta legislatura, a més de l'agilització de les mesures d'urgència per donar resposta a les conseqüències de la sequera; la manca d'inversions necessàries al cicle de l'aigua des de 2010 ha dificultat i condicionat de manera determinant la gestió de l'actual sequera.

2. Constata la necessitat que el Parlament aprovi els pressupostos de la Generalitat per aquest 2024 com a eina fonamental en la lluita contra la sequera i com a mecanisme del Govern per posar al dia el país en la gestió del cicle de l'aigua, tant habilitant més infraestructures de regeneració i dessalinització com facilitant la millora de l'eficiència de les xarxes d'abastament d'aigua.

El Parlament de Catalunya insta el Govern de la Generalitat a:

3. Preveure, conjuntament amb l'Estat espanyol i la resta d'administracions competents, i d'acord amb els sectors socials i econòmics; les mesures econòmiques necessàries per tal de compensar les pèrdues econòmiques i de llocs de treball en cas que la falta d'aigua obligui a continuar amb les restriccions previstes en el Pla Especial de Sequera (PES).

4. Ampliar el pressupost per a les actuacions per fer front a les conseqüències de la sequera als ecosistemes forestals, retirant arbres morts i fomentant la gestió activa dels boscos que es troben en estat crític, amb l'objectiu, entre d'altres, de prevenir incendis forestals, facilitar-ne l'extinció i d'adaptar-los al canvi climàtic. Igualment apostar per mesures de gestió forestal en capçaleres per a la generació d'aigua blava.

5. Assegurar un ús racional i eficient de l'aigua en activitats econòmiques essencials com la pagesia, per una banda revisant i singularitzant les restriccions previstes a les diferents fases del PES amb l'objectiu de garantir la sostenibilitat de la petita i mitjana pagesia; i per altra banda promovent la millora de l'eficiència en les infraestructures i canals de distribució d'aigua pel

regadiu amb l'objectiu d'augmentar l'estalvi d'aigua i la productivitat econòmica, amb una nova convocatòria d'ajuts específics.

Proposta de resolució 2

Els usos de l'aigua i la sostenibilitat: per una Nova Cultura de l'Aigua.

El Parlament de Catalunya:

1. Constata que l'aigua és un bé escàs i que el seu abastiment és un recurs finit. En aquest sentit, és imprescindible promoure una Nova Cultura de l'Aigua en el marc de la qual es prengui consciència de la necessitat de canviar hàbits de consum del recurs, de la necessitat de ser més responsables d'acord amb les possibilitats de cada conca hidrogràfica, i de la necessitat d'ajustar les pràctiques i usos que es fan amb l'aigua en cada activitat.

El Parlament de Catalunya insta el Govern de la Generalitat a:

((2. **PUNT RETIRAT** Descartar cap nova interconnexió de xarxes entre diferents conques hidrogràfiques, i amb especial èmfasi al transvasament de l'Ebre. Així mateix i també, comprometre's a complir el punt 1 de l'Acord de la Taula del Ter, de reducció del cabal transvasat, un cop realitzades les obres previstes de potabilització, dessalinització i regeneració a l'àmbit metropolità de Barcelona.))

3. Presentar al llarg del 2024 les conclusions de la Taula Nacional de l'Aigua que han de servir per obrir el debat i orientar les mesures a prendre per fonamentar una Nova Cultura de l'Aigua. Unes conclusions que també han de servir per promoure la revisió del Pla Especial de Sequera (PES) amb tots sectors afectats i els grups parlamentaris per una banda, i per l'altra i d'acord amb la resta d'administracions competents, habilitar de manera progressiva línies d'ajut per adaptar el model productiu i l'activitat de les empreses a les noves necessitats i possibilitats hídriques de Catalunya.

4. Instar el Govern de l'Estat espanyol a actualitzar la normativa del Codi Tècnic de l'Edificació (CTE) amb l'objectiu d'incloure una sèrie de mesures per a una gestió més eficient de l'aigua en els edificis nous. Especialment en establir l'obligatorietat que totes les edificacions estiguin equipades amb un sistema separatiu d'aigües pluvials i residuals; que es promogui el reciclatge d'aigües grises per a la seva reutilització en els inodors; que s'estudiï la viabilitat de la implementació d'inodors secs en determinats espais públics; i que es disposi d'un dipòsit de recollida d'aigües pluvials per a la neteja de les àrees comunes.

5. Instar el Govern de l'Estat espanyol a garantir que s'executaran la totalitat d'inversions previstes a les quals s'han compromès en regeneració, dessalinització i potabilització d'aigua previstes al Pla de Gestió de l'ACA i a la Llei 9/2023, amb l'objectiu de preparar el país per a futurs episodis de sequera.

Proposta de resolució 3

L'emergència climàtica com a amenaça real per a la salut de les persones, l'equilibri de la biosfera i el futur de les properes generacions.

El Parlament de Catalunya:

1. Manifesta que el canvi climàtic és una realitat que amenaça l'equilibri de la biosfera, la salut de les persones i el futur de les properes generacions. En aquest context d'emergència climàtica és imprescindible que les polítiques de desenvolupament social, econòmic i territorial que s'impulsin, no tan sols a Catalunya sinó a la resta del món, estiguin sempre supeditades a la reducció de les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle (GEH) i a la conservació dels sistemes naturals i la biodiversitat.

El Parlament de Catalunya insta el Govern de la Generalitat a:

2. Presentar al Parlament de Catalunya durant el 2024 les conclusions i les propostes de l'Assemblea Ciutadana del Canvi Climàtic, així com una proposta de com incorporar-les a la planificació i normativa mediambiental vigent.

3. Presentar al Parlament de Catalunya i durant el primer semestre de 2024 els Pressupostos del Carboni, elaborats pel Comitè d'Experts sobre el Canvi Climàtic (CECC), per tal que es puguin debatre i aprovar en Ple, tal com estableix la Llei 16/2017 del canvi climàtic.

4. Aprovar, durant el primer semestre de 2024, el Pla de Qualitat de l'Aire, que inclou la regulació de les Zones de Baixes Emissions (ZBE) a tots els municipis de més de 50.000 habitants i de més de 20.000 habitants amb superacions dels valors límit de qualitat de l'aire, amb l'objectiu de millorar la qualitat de l'aire i, per tant, la salut de les persones.

5. Aprovar, el primer semestre del 2024, les zones ZEPA derivades del compliment de la directiva europea, a partir del consens i debat amb tots els actors implicats, així com també les mesures compensatòries en aquelles zones.

Proposta de resolució 4

La descarbonització de l'economia i la reducció d'emissions de gasos d'efecte hivernacle (GEH) al teixit productiu i al transport.

El Parlament de Catalunya:

1. Manifesta que, d'acord amb l'article 39 de la Llei 16/2017 del Canvi Climàtic, aprovada per la majoria de grups parlamentaris, és necessari crear l'impost sobre les emissions portuàries dels grans vaixells, com a mesura per incentivar que les grans embarcacions que atraquen als ports catalans redueixin les emissions contaminants i, en conseqüència, es millori la qualitat de l'aire i, sobretot, no es posi en risc la salut de les persones.

El Parlament de Catalunya insta el Govern de la Generalitat a:

2. Efectuar la implementació efectiva de la Xarxa d'Oficines Empresarials i Col·legials d'Impuls a la Transició Energètica de Catalunya com a element imprescindible per acompanyar les PIMES de Catalunya en el procés de transició energètica del país.

3. Fer del 2024 un punt d'inflexió en la descarbonització de la mobilitat i la garantia del dret a la mobilitat orientat a un transport públic intermodal, integral, fiable i sostenible; impulsant projectes arreu del país, especialment ferroviaris, com el traspàs i ampliació de Rodalies, el Tram Camp, la duplicació de l'oferta a la línia Lleida-Cervera, la connexió de les línies de FGC, la finalització de la L9-L10, la culminació de la integració a través de la T-Mobilitat, o l'aposta pels autobusos interurbans exprés i a demanda.

4. Instar el Govern de l'Estat espanyol, amb l'objectiu de descarbonitzar el transport de mercaderies, a garantir el finançament i execució de les inversions necessàries per la connexió ferroviària dels Ports de Barcelona i Tarragona per una banda i, per altra banda, a l'impuls, calendarització real i execució efectiva de les actuacions pendents del Corredor Mediterrani, així com també la segregació per l'interior del transport de mercaderies per aquest Corredor.

5. Eliminar les prohibicions de caràcter general a la implantació de panells fotovoltaics sobre pèrgola en aparcaments, pati o terrasses en sòl urbà, tot respectant les especificitats concretes de cada àmbit d'actuació. I, així mateix, establir l'obligació d'instal·lar plaques fotovoltaïques en les places dels aparcaments en sòl urbà de titularitat pública i en els nous aparcaments en sòl urbà de titularitat privada que tinguin una superfície mínima de 1.000 metres quadrats.

Proposta de resolució 5

L'aposta per la transició energètica com a resposta a l'emergència climàtica.

El Parlament de Catalunya:

1. Reitera l'oposició a les línies d'evacuació d'interès privat de molt alta tensió de FORESTALIA, amb més de 338km de línia i torres elèctriques de 60m d'alçada afectant a 74 municipis i 13

comarques, ja que malmeten el patrimoni paisatgístic, mediambiental, agrari i cultural, i hipotequen el necessari desenvolupament energètic del nostre país.

El Parlament de Catalunya insta el Govern de la Generalitat a:

2. Garantir el finançament i desenvolupament de projectes de recerca i innovació en l'àmbit de les energies renovables amb projectes com el PRIMA i el PLEMCAT per mantenir així el lideratge com a referent nacional i internacional en la transició energètica.

3. Instar, una vegada més, el Govern de l'Estat espanyol a modificar el Reial Decret 244/2019, de 5 d'abril, pel qual es regulen les condicions administratives, tècniques i econòmiques de l'autoconsum d'energia elèctrica; per tal d'ampliar a 20 km per municipi més petits de 5.000 habitants la distància màxima entre els consumidors i les instal·lacions d'autoconsum, tant a coberta com a terra.

4. Consensuar territorialment una primera proposta de Pla Territorial Sectorial per al Desenvolupament de les Energies Renovables a Catalunya (PLATER) que permeti ordenar el desplegament de les renovables i que serveixi com a referent de co-governança amb el territori.

5. Instar el Govern de l'Estat espanyol a traspasar la titularitat de totes les centrals hidroelèctriques de la Confederación Hidrográfica del Ebro (CHE) en territori català a l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) per tal que siguin gestionades per l'Energètica, a mesura que les concessions vigents vagin finalitzant.

Palau del Parlament, 20 de febrer de 2024

Marta Vilalta i Torres, portaveu; Eugeni Villalbí Godes, diputat, GP ERC